

استارت شکننده

بارک اوباما و دیمیتری مدودف، روسای جمهوری آمریکا و روسیه 19 فروردین پس از مدت‌ها مذاکره قرار است سرانجام در شهر پراگ توافقنامه جدیدی را برای کنترل تسلیحات هسته‌ای 2 کشور امضا کنند.

بارک اوباما و دیمیتری مدودف، روسای جمهوری آمریکا و روسیه 19 فروردین پس از مدت‌ها مذاکره قرار است سرانجام در شهر پراگ توافقنامه جدیدی را برای کنترل تسلیحات هسته‌ای 2 کشور امضا کنند.

این توافقنامه جایگزین پیمان کاهش تسلیحات راهبردی (استارت) می‌شود که اعتبار آن در 5 دسامبر سال گذشته میلادی به پایان رسید. استارت جدید از سوی بسیاری به‌عنوان مهم‌ترین قدم اوباما و مدودف برای بهبود روابط پرفراز و نشیب 2 کشور در سال‌های اخیر شناخته می‌شود اما این توافقنامه جدید به غیر از امضای روسای جمهوری 2 کشور برای اجرایی شدن نیاز به تصویب از سوی سنا آمریکا و دوما روسیه دارد.

تصویب این توافقنامه در دوما روسیه که تحت تسلط نمایندگان حامی کرملین است احتمالاً مانعی پیش رو نخواهد داشت اما در واشنگتن دولت اوباما کار راحتی نخواهد داشت.

اوباما برای اجرایی شدن توافقنامه جدید باید آرای حداقل 67 نماینده از مجموع 100 نماینده سنا را به دست بیاورد که دولت او را نیازمند حمایت حداقل 8 نماینده جمهوریخواه در این زمینه می‌کند.

ریسک دیگری که اجرایی شدن این توافقنامه را تهدید می‌کند انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره آمریکاست که شاید با پیروزی نامزدهای جمهوریخواه اوباما را مجبور به تلاش برای راضی کردن 15 تا 20 نماینده جمهوریخواه کند.

این در حالی است که جمهوریخواهان قصد دارند مفاد این توافقنامه را که جزئیات آن به‌طور دقیق منتشر نشده است، در خصوص نحوه راستی‌آزمایی ادعاهای تسلیحاتی هر دو کشور به‌طور دقیق بررسی کنند. برخی از نمایندگان جمهوریخواه هم نگران هستند که این توافقنامه طرح‌های دفاع موشکی آمریکا را محدود کند.

علاوه بر این در میان مقام‌های وزارت دفاع آمریکا هم استارت جدید مخالفان سرسختی دارد که گمان می‌کنند این مسئله توانایی این کشور را برای استفاده از تسلیحات کلیدی تحت تأثیر قرار می‌دهد. توافقنامه جدید هر دو طرف را ملزم می‌کند که بیش از 1550 کلاهک راهبردی هسته‌ای در اختیار نداشته باشند. این مسئله شامل محدودیت استقرار 800 پرتاب‌کننده موشک‌های بالستیک بین قاره‌ای، زیردریایی‌های پرتاب‌کننده این نوع موشک‌ها و بمب افکن‌های قادر به استفاده از تسلیحات هسته‌ای می‌شود.

این محدودیت در واقع 30 تا 40 درصد تسلیحات راهبردی فعلی روسیه را کاهش می‌دهد که نسبت به توافقنامه اصلی استارت هم رقم بیشتری به حساب می‌آید. روس‌ها با وجود اینکه قرار است این توافقنامه را امروز امضا کنند اما راه فرار خود از آن را هم بازگذاشته‌اند تا هیچ وقت در مقابل آمریکا به یک رقیب دست و پا بسته تبدیل نشوند.

سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه اعلام کرده است در صورتی که واشنگتن به‌طور محسوسه برای افزایش توان سپر دفاع موشکی خود تلاش کند روسیه این حق را دارد که از پیمان جدید کاهش تسلیحات راهبردی خارج شود. وی هفته گذشته به‌طور صریح گفت: اگر افزایش کیفی و کمی توان سپر ضد موشکی آمریکا بر کارایی توان هسته‌ای روسیه تأثیر محسوسه بگذارد روسیه حق خروج از پیمان کاهش تسلیحات راهبردی را خواهد داشت.

گزارش‌ها نشان می‌دهد که این مسئله شرط ویژه مسکو برای امضای این توافقنامه بوده و نکته قابل توجه اینکه معیار خاصی برای این مسئله تعیین نشده است و به گفته لاوروف، روسیه خود درباره طرح سپر دفاع موشکی آمریکا قضاوت خواهد کرد.

هنوز جزئیات زیادی از این توافقنامه منتشر نشده است اما گزارش‌ها نشان می‌دهد که این توافقنامه حتی در صورت تصویب سنا و دوما وضعیت بسیار شکننده‌ای با ماجراجویی‌های مقام‌های واشنگتن خواهد داشت.

همشهری آنلاین - محمد کرباسی